

Mening er den, at den Sum, som kunde indvindes af den ældre Bygning, ogsaa skulde anvendes til en ny Skolebygning. Dpførelse, men, selv om dette er Tilfældet, seer jeg heller ikke deri noget Farligt for Statskassen eller de specielle Fonds, der høre dertil, idet vi jo dog maae antage, at, hvis det engang besluttes, at Randers Skole skal nedlægges, saa vil den Skolebygning, som er der, ligesom alle andre Steder, blive overgivet til Byen, og der kan altsaa heller ikke i denne Henseende reises nogen Betænkelse ved at gaae ind paa Sagen. Jeg troer, at, naar man først fik Byen til paa den Maade at interessere sig for Sagen, at den gav Midler til at opføre en Skolebygning, vilde den maaskee ogsaa snarere blive mindre betænkelig ved i det Hele taget at tage denne Sag i sin Haand, og altsaa ikke rejse saamange Indvendinger derimod, som hidtil er skeet, naar der har været Tale om fra Statens Side at nedlægge denne Skole. Jeg kan derfor ikke Andet end stemme for dette Forslag. (Rime st ad: Maa jeg bede om Ordet.)

Schærning: Ja, det er mig kjært, at den sidste Taler kan troste sig med den Forbedring, der er sat i Vædringsforslaget ved den sidste Sætning i Stykket; men, naar han gienemlæser den første Sætning, hvor det hedder: „Cultusministeren bemyndiges til at lade en ny Skolebygning opføre i Randers“, saa taber den sidste Sætning en stor Deel af sin Betydning. Naar engang denne Dpførelse af Bygningen for Byens Regning blev brugt som et Argument, for at holde fast ved Statskollektionen, og det ærede Medlem saa vilde overtage alle Udgifterne derved, saa skulde det være mig trosteligt; men jeg troer, at, naar vi først have opført denne Bygning paa denne Maade, saa vil det næste Raisonnement blive: „Nu er det en stor Synd at nedlægge Randers Skole, efterat Byen har gjort langt større Dpoffrelser end Horsens, der fik Lov at beholde sin Skole“, og saa vil jeg være meget bange for, om jeg kunde modstaae et saadant Raisonnement, saa at jeg hellere strax vil stemme for Nedlæggelsen. Jeg for mit Vedkommende er ogsaa enig i, at der kan være Stillinger i Staten, som kræve en forudgaaende Prøvelse. (En Stemme: Det

er mærkeligt!). Nei, det er ikke mærkeligt, thi det har jeg selv været med at indføre, men det er mærkeligt, at det ærede Medlem ikke veed det; dog det er heller ikke mærkeligt, thi vi høre jo, at der er Saameget, som ikke vides; men der er en stor Forskjel paa, om jeg fra mit 9de eller 10de Aar skal blive ved at prøves i Trappetrin, indtil jeg endelig naaer saa vidt, at jeg maa aflægge den sidste Prøve, eller om det bliver mig tilladt, kort forend jeg skal aflægge denne sidste Prøve, at bevise, at jeg er en Mand af en god sund, og brugbar Dannelse, som kan tilstedes at aflægge denne sidste Prøve. Lad os forudsætte, at denne hele Trappestige igjennem den lærde Skole ikke havde været fremherskende, da man forbød de saakaldte Ustuderede at tage Lægeexamen, saa vil jeg spørge, om man ikke havde fundet en anden Udvei og indrettet Lægeexamen anderledes, og jeg vil spørge, om vi ikke have hørt Mand her i Salen, paa hvis Ord man i den Henseende maa lægge megen Vægt, beklage, at man var kommen til at gøre det Skridt, man havde gjort, og, dersom de lærde Skoler ikke havde været til, vilde Forholdet imellem den latinist-juridiske og dansk-juridiske Examen have været et andet, end det nu er, og man vilde ikke være kommen til at kalde den ene af dem Kudskeexamen. Disse Ting ere værd at lægge Mærke til, naar man vil spørge, hvilken skadelig Indflydelse det vil have, at Staten er en lærd Skolemester, som giver de lærde Skoler et Privilegium fremfor de andre for at kunne komme videre i Dplysning og Dpdragelse, hvorved den bruger Forældre og Børgere til at concentrere til et ringe Antal de Personer, som kunne faae en højere Grad af Dplysning, thi det er jo det, som bliver Tilfældet; man indretter disse Skoler som et Sold, hvorigjennem man sigter fra de Personer, som ikke have Midler til at følge denne lange Undervisningsvei, og gjør det umuligt og unyttigt for Andre at stræbe efter en større Grad af Modenhed og Dplysning.

Grundtvig: Ja, Ordet er vist gaaet saa langt bort fra sin egentlige Gjenstand, at jeg kun med meget saa Ord skal blande mig deri; men jeg synes dog, at det kunde behøves,